

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2019-293
(mr. drs. S.F. van Merwijk, voorzitter, mr. B.F. Keulen, mr. L. van Berkum, leden en
mw. mr. P. van Haastrecht-van Kuilenburg, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 16 augustus 2018
Ingediend door : Consument
Tegen : ABN AMRO Levensverzekering N.V., gevestigd te Zwolle, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak : 18 april 2019
Aard uitspraak : Bindend advies

Samenvatting

Het geschil spitst zich toe op de vraag of verzekeraar naar aanleiding van het arrest van het gerechtshof – waarin is bepaald dat de levensverzekering aan de ex-echtgenoot van Consument wordt toebedeeld – de verzekering op verzoek van de ex-echtgenoot mocht afkopen. De Commissie overweegt dat – nu beide ex-echtelieden verzekeringnemer waren – de verzekering slechts met instemming van beide echtelieden kon worden afgekocht. Verzekeraar stelt dat eerdergenoemd arrest van het hof moet worden gezien als een akte in de zin van artikel 7:970 lid 2 BW. Nu hierin is bepaald dat de levensverzekering aan de ex-echtgenoot van Consument wordt toebedeeld, leidt dit er volgens Verzekeraar toe dat de rechten die Consument ontleende aan de verzekering zijn overgedragen aan haar ex-echtgenoot. In het arrest van het gerechtshof is echter alleen de rechtsverhouding tussen de ex-echtelieden vastgelegd. In het arrest is niets bepaald ten aanzien van de rechtsverhouding tussen de ex-echtelieden en derden, zoals Verzekeraar. Anders dan Verzekeraar stelt, is het arrest dus niet aan te merken als een akte die is bestemd tot levering van rechten uit een verzekering als bedoeld in artikel 7:970 lid 2 BW. Verzekeraar had dan ook alleen de afkoop van de verzekering door de ex-echtgenoot mogen accepteren met instemming van Consument. De conclusie is dat Verzekeraar toerekenbaar tekort is geschoten en derhalve de door Consument als gevolg hiervan geleden schade dient te vergoeden. De Commissie wijst de vordering van Consument daarom toe.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument digitaal ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Verzekeraar;
- aanvullende reactie van Verzekeraar;
- aanvullende reactie van Consument.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies.

Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 13 februari 2019 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 2.1 Op 1 april 1998 heeft Consument, tezamen met haar toenmalige echtgenoot, een zogenaamde 'Meegroeiverzekering' afgesloten bij Verzekeraar. Consument en haar toenmalige echtgenoot zijn daarbij beiden als verzekeringnemer aangemerkt. Overeengekomen werd dat Verzekeraar bij in leven zijn van verzekeringnemers op de einddatum van de verzekering (1 april 2028) de waarde van de verzekering uitkeert. Bij eerder overlijden van (één van) de verzekeringnemers keert Verzekeraar een bedrag van fl. 350.000,- (€ 158.823,08) uit. Consument en haar toenmalige echtgenoot betalen hiervoor een jaarlijkse premie. Op de overeenkomst zijn de Algemene Voorwaarden Flexibele Levensverzekering AVFL-0703 van toepassing (hierna: 'de Voorwaarden'). In de Voorwaarden is het volgende bepaald:

“Artikel 21

Beëindiging van de verzekering

21.1 De verzekeringnemer heeft, zolang de verzekerde in leven is, het recht de verzekering door schriftelijke opzegging te doen eindigen tegen uitkering van de afkoopwaarde, tenzij wettelijke bepalingen dit verhinderen. De opzegging dient te geschieden uiterlijk een maand voor de eerstvolgende premievervaldatum.”

- 2.2 In 2011 zijn Consument en haar toenmalige echtgenoot uit elkaar gegaan, waarna Consument in 2012 een echtscheidingsprocedure is gestart, die uiteindelijk heeft geleid tot een arrest van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 27 februari 2018 waarin tevens een boedelverdeling is opgenomen. In het betreffende arrest is onder meer het volgende bepaald:

“2.10 In rechtsoverweging 2.6 van het vonnis van 6 augustus 2014 heeft de rechtbank – kort gezegd – gelast dat de levensverzekeringsspolis met polisnummer (...) aan (de ex-echtgenoot van Consument) wordt toebedeeld tegen een waarde van € 64.381,14, onder de verplichting aan (de ex-echtgenoot van Consument) om aan (Consument) de helft van die waarde, derhalve een bedrag van € 32.190,57 te voldoen. Deze beslissing is in hogere beroep – bij tussenarrest van 14 maart 2017 – in stand gebleven, doordat de tweede grief van (de ex-echtgenoot van Consument) heeft gefaald.

(...)

2.13 Uit het vorenstaande blijkt dat (de ex-echtgenoot van Consument) gehouden is een bedrag van in totaal € 63.940,57 (te weten: € 31.750,- + € 32.190,57) aan (Consument) te voldoen en (Consument) een bedrag van € 22.053,73 aan (de ex-echtgenoot van Consument) dient te voldoen, hetgeen – na verrekening – met zich brengt dat (de ex-echtgenoot van Consument) een bedrag van € 41.886,84 (te weten: € 63.940,57 minus € 22.053,73) aan (Consument) dient te voldoen.”

Het arrest van het gerechtshof is uitvoerbaar bij voorraad verklaard.

- 2.3 Op 12 maart 2018 heeft Consument telefonisch contact opgenomen met Verzekeraar. Zij heeft toen de heer [X] gesproken, die haar heeft verzekerd dat haar ex-echtgenoot zonder haar toestemming de levensverzekering niet kon opzeggen en uitkering van het gespaarde bedrag zonder haar instemming niet kon opeisen.
- 2.4 Op 3 april 2018 heeft de heer [X] Consument per e-mailbericht laten weten dat dit wel zonder haar instemming mogelijk was.
- 2.5 Op 4 april 2018 heeft de ex-echtgenoot de levensverzekering afgekocht en op 12 april 2018 heeft Verzekeraar op verzoek van de ex-echtgenoot de afkoopwaarde (van ongeveer € 91.000,-) aan hem uitgekeerd.
- 2.6 Op 26 april 2018 heeft Consument, ten laste van haar ex-echtgenoot, executoriaal beslag gelegd onder Verzekeraar op de uitkering uit de levensverzekering.. Verzekeraar heeft daarop laten weten dat het beslag geen doel trof, daar de ex-echtgenoot van Consument de verzekering reeds had afgekocht en Verzekeraar de afkoopwaarde aan hem had overgemaakt.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

- 3.1 Consument vordert een bedrag ter grootte van € 41.886,84.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan:

- Verzekeraar heeft ten onrechte – zonder toestemming van Consument – de waarde van de verzekering aan haar ex-echtgenoot uitgekeerd.

Dit terwijl Consument hier uitdrukkelijk bezwaar tegen heeft gemaakt en bovendien uit het arrest van het gerechtshof blijkt dat de ex-echtgenoot van Consument een gedeelte van de waarde van de verzekering aan Consument dient uit te keren.

- De in het arrest opgenomen verdeling had in één keer via de notaris uitgevoerd moeten worden. Verzekeraar had zich hierin niet mogen mengen.
- Verzekeraar had rekening moeten houden met de verhoudingen tussen partijen en de belangen van Consument.
- Begin maart 2018 is aan Consument medegedeeld dat haar ex-echtgenoot de levensverzekering niet zonder haar instemming kon afkopen. Verzekeraar heeft pas op 3 april 2018 aangegeven dat deze informatie onjuist was. Indien Consument gelijk juist was geïnformeerd, had zij eerder beslag kunnen leggen.

Verweer Verzekeraar

3.3 Verzekeraar heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- Uit de uitspraken van de rechtbank en het gerechtshof blijkt dat de levensverzekering aan de ex-echtgenoot van Consument is toebedeeld. Op basis hiervan is hij dan ook bevoegd een afkoopverzoek te doen en het volledige afkoopbedrag in ontvangst te nemen. Dat hij verplicht is om de helft van de waarde die de verzekering in 2011 had aan zijn ex-vrouw te betalen, is een onderlinge afspraak tussen partijen. Daar staat Verzekeraar buiten.
- Het arrest van het gerechtshof moet worden gezien als akte in de zin van artikel 7:970 lid 2 Burgerlijk Wetboek (BW). Verzekeraar mocht op basis hiervan dan ook tot afkoop overgaan.
- Uit het dossier is niet gebleken dat aan Consument onduidelijke of onjuiste informatie is verstrekt.

4. Beoordeling

4.1 Het geschil spitst zich toe op de vraag in hoeverre Verzekeraar tot afkoop van de verzekering mocht overgaan.

4.2 Artikel 21.1 van de Voorwaarden is een verdere uitwerking van artikel 7:978 lid 1 BW en geeft de verzekeringnemer het recht om de verzekering af te kopen. In geval er sprake is van twee verzekeringnemers – zoals in onderhavige situatie – brengt dit mee dat een verzekering slechts met instemming van beide verzekeringnemers kan worden afgekocht.

4.3 Verzekeraar heeft ter zitting gesteld dat eerdergenoemd arrest van het gerechtshof moet worden gezien als een akte in de zin van artikel 7:970 lid 2 BW.

Nu hierin is bepaald dat de levensverzekering aan de ex-echtgenoot van Consument wordt toebedeeld, leidt dit er volgens Verzekeraar toe dat de rechten die Consument ontleende aan de verzekering zijn overgedragen aan haar ex-echtgenoot. Wat volgens Verzekeraar meebrengt dat Consument geen rechten meer aan de verzekering kan ontleenen en dat de ex-echtgenoot de verzekering kon afkopen zonder instemming van Consument.

- 4.4 In het arrest van het gerechtshof is echter alleen de rechtsverhouding tussen de ex-echtelingen vastgelegd. In het arrest is niets bepaald ten aanzien van de rechtsverhouding tussen de ex-echtelingen en derden, zoals Verzekeraar. Dit zou anders kunnen zijn geweest als in het arrest was bepaald dat het in de plaats treedt van de instemming van Consument met de afkoop van de verzekering, maar dit is niet het geval. Hoewel het arrest derhalve bepaalt dat in de verhouding tussen de ex-echtgenoten de verzekering wordt toebedeeld aan de ex-echtgenoot, ontslaat dat Verzekeraar, die een eigen rechtsverhouding heeft met beide ex-echtgenoten, niet van de verplichtingen die hij is overeengekomen in zijn rechtsverhouding met beide ex-echtgenoten. Anders dan Verzekeraar stelt, is het arrest dus niet aan te merken als een akte die is bestemd tot levering van rechten uit een verzekering als bedoeld in artikel 7:970 lid 2 BW. Verzekeraar had dan ook alleen de afkoop van de verzekering door de ex-echtgenoot mogen accepteren met instemming van Consument. In dat geval had Consument immers als voorwaarde aan haar instemming (in de rechtsverhouding met de ex-echtgenoot) kunnen verbinden dat hij ervoor zou zorgdragen dat de helft van het door Verzekeraar uit te keren bedrag aan haar zou worden uitbetaald, zoals in het arrest bepaald.
- 4.5 Nu Verzekeraar zonder instemming van Consument de afkoop van de ex-echtgenoot heeft geaccepteerd en de totale afkoopsom heeft uitgekeerd aan de ex-echtgenoot, is Verzekeraar tekort geschoten in haar verplichtingen jegens Consument en is hij daarvoor schadeplichtig. Consument heeft direct getracht om de helft van het uitgekeerde bedrag op de ex-echtgenoot te verhalen. Onbetwist is echter gebleven dat de ex-echtgenoot geen verhaal (meer) biedt en dat hij dit ook op termijn niet zal bieden. Het door Consument gevorderde schadebedrag, te weten € 41.886,84, is evenmin voldoende bestreden.
- 4.6 De conclusie is dat Verzekeraar toerekenbaar tekort is geschoten en derhalve de door Consument als gevolg hiervan geleden schade dient te vergoeden. De Commissie wijst de vordering van Consument daarom toe.

5. Beslissing

De Commissie beslist dat Verzekeraar binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, aan Consument vergoedt een bedrag van € 41.886,84.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.